

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/65/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315222290
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2315222290.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/b, zastúpeného splnomocnencom: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanému: T. D., nar. X.X.XXXX, bytom C., R. XXX, zastúpeného AK: JUDr. Jana Hreňová, so sídlom Bratislava, Krížna 14, o zaplatenie sumy 2.356,49 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 17C/624/2015-267 zo dňa 27. júna 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 51, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 82 ods. 1 písm. d), § 82 ods. 2, 3, 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „zákon o energetike“), s poukazom na procesné ustanovenia § 150, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi právne uzavrel, že žaloba je nedôvodná, keď žalobca sa domáha zaplatenia žalovanej sumy z titulu neoprávneného odberu, v zmysle faktúry č. 9000178882 zo dňa 27. 5. 2014, splatnej dňa 10.6.2014, ktorou bol vyúčtovaný neoprávnený odber za obdobie od 19. 6. 2013 do 27.3.2014. Za spornú skutočnosť považoval, že k neoprávnenému odberu došlo presne od 19.6.2013, pretože ani znalecký posudok nestanovil tento deň, kedy malo byť s plynomerom manipulované. Má za preukázané, že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (odsek 18 napadnutého rozsudku), keďže bola poškodená plomba, uvedené vyplynulo zo znaleckého dokazovania. Z tejto skutočnosti však nie je zrejmé, či v dôsledku tohto poškodenia meradla bolo meradlo nefunkčné, prípadne jeho funkčnosť bola obmedzená teda, že odber plynu zaznamenávalo nesprávne, resp. vôbec. V konaní nebolo preukázané, že žalobcovi v tomto prípade v dôsledku neoprávneného odberu vznikla škoda. Žalobca nepredložil, ani nenavrhol súdu na preukázanie vzniku škody žiadne relevantné dôkazy. Dôkazom vzniku škody nie je ani skutočnosť, že plynomer zaznamenával odber plynu počas neoprávneného odberu, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že zaznamenával nižší odber plynu ako bol skutočne realizovaný. Povinnosť nahradiť škodu nemožno zamieňať s povinnosťou zaplatiť sankciu za poškodenie plomby. Z ust. § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike jednoznačne vyplýva povinnosť žalobcu preukázať v prvom rade vznik skutočnej škody. Až pre prípad, že nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo v zmysle § 95 ods. 1 písm. I). Žiadne z ustanovení zákona o energetike nezbavuje

žalobcu, ktorý si v konaní uplatňuje nárok na náhradu škody, povinnosti preukázať, že mu vznikla škoda v dôsledku protiprávneho úkonu žalovaného (rozsudok Krajský súd v Trenčíne zo dňa 26.3.2014 sp. zn. 8Cob/54/2013). Žalobca okresnému súdu nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, aká škoda mu vznikla porušením plomby meracieho zariadenia žalovaného, či takéto meracie zariadenie bolo v určitom období nefunkčné alebo jeho funkčnosť bola obmedzená. Tieto skutočnosti nevyplývajú ani zo žalobcom predloženého posudku na meradlo. Z tohto posudku nie je zrejmé, či prípadne aj bez úplného odstránenia plomby bol na meradle vykonaný zásah do tohto meradla, ktorý by spôsobil jeho nefunkčnosť alebo nesprávnu funkčnosť. Bolo v ňom uvedené, že je mechanicky nepoškodené (samotný kryt ako ani meradlo). Iba zo samotného zásahu do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo, alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu, možno vyvodzovať vznik škody. Takéto poškodenie meradla v konaní preukázané nebolo. S poukazom na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21Cob/43/2014, že skutočná škoda by žalobcovi mohla vzniknúť iba zásahom do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu, poukázal na listinný dôkaz a to znalecký posudok, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že kryt ani meradlo neboli poškodené. Žalobca počas konania okresného súdu nepreukázal, že by odber žalovaného pred poškodením plomby v období od predchádzajúcej kontroly bol vyšší alebo nižší ako odber v predchádzajúcich alebo nasledujúcich obdobiach. Z tohto dôvodu nie je možné považovať údajnú škodu, ktorá by bola v príčinnej súvislosti, to znamená vo vzťahu príčiny a následku s porušením povinnosti odoberať plyn iba s meradlom s nepoškodenou plombou. Dôkaznej povinnosti nie je žalobca zbavený, pričom preukázanie skutočného vzniku škody nie je dôvodné stotožňovať s preukázaním poškodenia overovacej značky meradla. Postup pracovníkov žalobcu, ktorý porušili ústavné práva žalovaného (čl. 21 ods. 2 Ústavy) nemôže požívať právnu ochranu, a preto okresný súd považuje za spravodlivé žalobu zamietnuť. Žalobca nemôže zneužívať svoje postavenie na trhu a aj pri kontrole spotreby zemného plynu, resp. meradiel musí dodržiavať ústavné zákony a zákony (jedna vec je neohlásená kontrola meradla, iná vec je vstúpiť bez súhlasu a vedomosti žalovaného do jeho obydlia).

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keďže žalovaný bol v konaní plne úspešný, priznal mu náhradu trov konania vo výške 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho advokáta, ktorým navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že úlohou plomb je meradlo chrániť pred neoprávnenou manipuláciou a v prípade ak k takejto manipulácii dôjde, je úlohou plomby indikovať svojim poškodením, že bol do meradla vykonaný neodborný zásah (plomby sa nenávratne poškodia). Následkom porušenia povinnosti odberateľa prevádzkovať plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo je v zmysle ust. § 15 ods. 6 písm. d) zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii, zánik platnosti overenia takéhoto meradla. V prípade porušenia overovacích značiek merania (plomb) a to z akéhokoľvek dôvodu stanoveného v ust. § 15 ods. 6 zákona o metrologii, platnosť úradného overenia meradla zo zákona zanikne. Údaj o množstve odberateľom spotrebovaného plynu, ktorý vykazuje takto poškodené meradlo, nie je možné v zmysle ustanovení zákona o metrologii v spojení s ustanoveniami zákona o energetike použiť v obchodnom styku. Štandardne využívané údaje zaznamenané a vykázané meradlom, ktoré predstavujú objektívne spoľahlivé podklady na bežné určenie výšky spotreby plynu, nie je možné v prípade meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii použiť. Žalovaný napriek skutočnosti, že určitý plyn spotreboval a použil, nevykoná jeho dodávateľovi úhradu za takýto plyn. Všetok plyn, ktorý spotreboval žalovaný v čase neoprávneného odberu bol vzhľadom na uvedené skutočnosti spotrebovaný priamo z kapacít distribučnej siete žalobcu, kde reálne došlo k úbytku plynu t. j. na majetku žalobcu. Vzhľadom na nemožnosť určenia takejto spotreby na základe objektívnych podkladov (odpočetom z meradla) zákon o energetike ustanovuje fikciu na základe ktorej možno určiť výšku škody a to vyhlášku č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, pričom uvedený výpočet sa realizuje na základe vyhlášky z dôvodu, že sa meradlo žalovaného nenachádza na verejne prístupnom mieste.

6. Dátum 19.6.2013 nebol určený žalobcom svojvoľne, ale bol určený s poukazom na platné právne predpisy a to v zmysle § 1 ods. 9 vyhlášky. Žalobca posledný bežný odpočet na odbernom mieste (odpočet predchádzajúci odhaleniu neoprávneného odberu) realizoval dňa 18.6.2013. V tento deň bola kontrola vykonaná štandardne so záverom, že na danom odbernom mieste meradlo

plyn riadne meria a má platné overenie. Pri ďalšej kontrole dňa 27.03.2014 mal však žalobca dôvodné podozrenie, že meradlo neobsahuje originálnu značku a preto bolo meradlo vymenené za nové, riadne overené meradlo. Nakoľko bolo následne preukázané poškodenie zabezpečovacích prvkov na meradle z odberného miesta žalovaného, bolo zrejme, došlo v čase od 19.6.2013 do 27.3.2014 k neoprávnenému odberu plynu. Žalobca určil dátum počiatku neoprávneného odberu zemného plynu správne. Preukázaním, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, sa každý odber plynu takýmto meradlom považuje za neoprávnený odber. V tomto prípade neoprávneného odberu plynu nie je potrebné preukazovať či odberateľ sám porušil zabezpečovacie zariadenie, alebo ho spôsobila iná osoba. Postačuje iba samotná skutočnosť, že zabezpečovacie zariadenie bolo poškodené. V takomto, prípade zákon predpokladá objektívnu zodpovednosť. Z dikcie § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike vyplýva, že skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Vzhľadom na toto striktné definovanie formy neoprávneného odberu zemného plynu nie je potrebné ďalej skúmať, či meradlo meria správne hodnoty plynu alebo správne tieto hodnoty nemeria. Skutková podstata tohto neoprávneného odberu zemného plynu nevyžaduje, aby sa plyn odoberal meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, ktoré zároveň nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva spotrebu plynu, zákon takýto znak v tejto skutkovej podstate neobsahuje (§ 1 ods. 9 vyhlášky). Všetky uvedené „vady“ meradla predpokladané zákonom (vyhláškou) sú uvedené alternatívne a zákonodarca medzi ne uviedol spojku „alebo“. Možno teda konštatovať, že sa jedná o tri rovnocenné a rôzne vady meradla. Zákon ani vyhláška na žiadnom mieste neustanovujú, že by meradlo s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii muselo v súvislosti so vznikom škody trpieť aj tým, že nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva spotrebu plynu. Závery súdu prvej inštancie ohľadne skúmania funkčnosti meradla žalobca vo svetle uvedených skutočností pokladá za nesprávne. Takýto záver súdu ohľadom nepreukázania či meradlo nezaznamenávalo hodnoty alebo či hodnoty zaznamenávalo ale nesprávne je arbitrárny, nakoľko nemá žiadnu oporu v zákone ani iných predpisoch. V tomto prípade však žalobca preukázal, že žalovaný v spornom období plyn na jeho odbernom mieste reálne odoberal, je to práve žalovaný, kto nesie zodpovednosť za skutočnosť, že takýmto meradlom odoberal plyn. V prípade neoprávneného odberu plynu žalovaný neodoberie plyn od jeho dodávateľa (dodávateľ fakturuje spotrebu odberateľa 0 m²), ale čerpá ho priamo z distribučnej siete žalobcu. Takýto odber žalovaného sa prejaví ako reálny pokles majetku žalobcu, ktorým je plyn v distribučnej sieti určený na plnenie zákonom vymedzeného okruhu úloh. Je zrejme, že ak žalovaný v čase neoprávneného odberu realizoval spotrebu plynu a plyn odoberal, bola žalobcovi spôsobená škoda. Ako problematické sa však na prvý pohľad môže javiť určenie výšky takejto škody. Tu sme už uviedli, že výška tejto škody sa určí na základe vykonávacieho predpisu, ktorým je vyhláška.

7. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení napadnutého rozhodnutia ust. § 76 ods. 11 zákona o energetike, § 15 ods. 6 písm. d), § 19 ods. 1 zákona o metrológii opomenul uviesť a preto predpokladáme, že ich ani na prejednávanú vec neaplikoval. Žiadnym spôsobom sa nevysporiadal so stratou platnosti overenia meradla alebo porušením povinnosti odberateľa. Len bez ďalšieho skonštatoval, že škoda nebola preukázaná. Vznik škody je pri neoprávnených odberoch zemného plynu len otázkou správnej aplikácie relevantných zákonných ustanovení na prejednávaný prípad a zároveň otázkou hĺbkového a celkového porozumenia problematike fungovania trhu s plynom. Nesúhlasí so záverom, že vznik škody nebol preukázaný, keď žalovanému vznikla škoda v súvislosti so spotrebou plynu žalovaného v čase neoprávneného odberu, nakoľko je táto spotreba zastrešovaná plynom, ktorý vlastní žalobca - distribútor plynu. Žalobca nemohol určiť cenu neoprávnene odobratého množstva plynu na základe ust. 82 ods. 4 zákona o energetike, v súvislosti s čím bola cena neoprávnene odobratého plynu určená na základe ust. § 1 vyhlášky správne. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných konaniach rozhodnutie sp. zn. 4Cdo/102/2010, uznesenie sp. zn. 3Cdo/99/2012, uznesenie sp. zn. 1Cdo/107/2008, uznesenie sp. zn. 4Cdo/30/2009, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/169/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/135/2016, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/171/2011. Žalobca okresnému súdu predložil listinné dôkazy a to zápis zo dňa 27.03.2014, montážny list zo dňa 27.03.2014. Oba tieto dokumenty vznikli pri výmene meradla na odbernom mieste žalovaného, ktorý obe listiny podpísal, je zrejme, že bol prítomný na odbernom mieste v čase výmeny meradla, v žiadnom z uvedených dokumentov neuvádza žiadne výhrady k postupu aký zvolili pracovníci žalobcu v súvislosti s výmenou meradla. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že dokumenty t.j. listinné dôkazy predložené žalobcom na rozdiel od výpovede žalovaného deklarujú, že postup pracovníkov netrpel žiadnymi vadami a bol realizovaný podľa zákona. Priamo v

Zápise zo dňa 27.3.2014 je uvedené, že pri výmene bol prítomný odberateľ. Odberateľ tento zápis riadne podpísal, pričom v žiadnej jeho časti nenamietal, že by prítomný nebol, alebo že by sa zúčastnil len zabalenia už demontovaného meradla. Žalovaný len uviedol, že chce byť prítomný pri skúške meradla. Konštatovania okresného súdu ohľadom porušenia ústavných práv žalovaného vyplývajú výlučne z tvrdení žalovaného, ktoré možno považovať za účelové a neobjektívne. Súd pri dokazovaní neprihliadol na uvedené listinné dôkazy deklarujúce, prítomnosť žalovaného ako odberateľa pri výmene meradla ako aj deklarujúce fakt, že kontrola a výmena meradla prebehla riadne a bez námietok žalovaného k postupu pracovníkov žalobcu.

8. Záverom uviedol, že sudca je viazaný princípmi právneho štátu a jeho povinnosťou je rešpektovať princíp právnej istoty a zabezpečiť jeho uplatnenie v rozhodovacie činnosti, vrátane princípu, že obdobný prípad sa rieši rovnakým spôsobom, keďže naopak podľa názoru ústavného súdu ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

9. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril a uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť. Z odvolania žalobcu nie je možné zistiť, vykonaním ktorého konkrétneho dôkazu dospeje súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie znalecký posudok zo dňa 13.05.2014, č. 300/ PL-2014 predložený žalobcom vyhodnotil v súlade s účelom, s akým ho žalobca predložil. Znalecký posudok ako taký nemá nijaký vplyv smerom k dôvodu, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu zamietol, pretože znalecký posudok skúmajúci stav plomby sa nijakým spôsobom netýka množstva plynu, ktorý žalobca považoval za škodu, ktorej náhrady sa domáhal. Pri uplatňovaní náhrady škody sa nepreukazuje neoprávnený odber plynu, ale je potrebné preukázať kumulatívne splnenie všetkých podmienok uplatňovania náhrady škody. Kľúčom je právne posúdenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a jeho významu smerom k podmienkam uplatňovania náhrady škody. Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že skutková podstata tohto druhu neoprávneného odberu plynu pokrýva stav, kedy je zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené. Porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je výsledok konania porušujúceho zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Smerom k podmienkam uplatňovania náhrady škody je teda dôležité zistiť, či konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je protiprávnym konaním a ak áno, ktoré ustanovenie ukladajúce právnu povinnosť je takýmto konaním porušené. Konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii môže byť porušením § 76 ods. 11 zákona o energetike alebo porušením § 420 ods. 12 zákona Občianskeho zákonníka. Rozdiel spočíva v určení adresáta zákazu. Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti (§ 76 ods. 11 ZoE ako lex specialis k § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka lex generalis), a pokiaľ sa tohto konania dopustí iná osoba, jedná sa o porušenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže následkom konania porušujúceho zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii objektívne nemôže byť škoda predstavujúca množstvo plynu, jej výšku nie je možné určovať podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z. a táto nemala byť ani nikdy použitá (a nikdy nemalo byť ani určené obdobie neoprávneného odberu plynu, pretože je irelevantné z pohľadu výšky škody, ako dlho je takéto zabezpečenie porušené. Je tomu tak preto, pretože podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 449/2012 Z. z. sa táto používa len v prípade, keď škoda predstavuje množstvo plynu (napríklad: neoprávnený odber podľa § 82 ods. 1 písm. a), b) alebo c) zákona o energetike). Výšku škody (za predpokladu preukázania jej vzniku) v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je vždy potrebné určovať na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov v zmysle § 82 ods. 3 zákona o energetike (napr. cena novej plomby). K priamej príčinnej súvislosti poukazujeme na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.1.2007 sp. zn. 2 Cdo/73/2006. Žalobca nepreukázal samotnú neoprávnenú manipuláciu a v žalobe ani netvrdil, že k samotnej neoprávnenej manipulácii (A2) aj malo na odbernom mieste žalovaného dôjsť (nepriamo to uvádzal až počas konania avšak bez urobienia príslušného procesnoprávneho úkonu; a tieto skutočnosti uviedol aj v samotnom odvolaní, preto samotná neoprávnená manipulácia nie je predmetom súdneho konania. Žalobca sa síce domáhal náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu (X2), avšak súdu nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci práve takýto druh škody, t. j. škodu predstavujúcu množstvo plynu (X2). Inak povedané, je irelevantné, či meradlo meria hodnoty správne, ak vzhľadom na porušenie jeho zabezpečenia možno tieto hodnoty bez poškodenia meradla optimalizovať podľa vlastného uváženia (pretáčať na ľubovoľnú hodnotu). Súhlasí s tvrdením žalobcu, že v prípade § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike

nie je potrebné skúmať a preukazovať funkčnosť meradla, teda či meradlo správne meria hodnoty plynu. Funkčnosť meradla je však potrebné skúmať v prípade, keď žalobca nepriamo poukazuje na samotnú neoprávnenú manipuláciu (neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike) a domáha sa náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu. Úlohou súdu prvej inštancie v súdnom konaní bolo skúmať, či sú splnené a preukázané podmienky uplatňovania náhrady škody tak, ako ich žalobca v žalobe uvádza. Žalobca v žalobe označil ako protiprávne výlučne konanie poškodzujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a úlohou súdu prvej inštancie bolo skúmať, či škoda, ktorej sa žalobca domáha, je priamym a bezprostredným následkom tohto konania. Následkom tohto konania (poškodzujúceho zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii) je škoda predstavujúca poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii avšak žalobca sa domáhal náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu, súd prvej inštancie správne uviedol záver, že žalobca nepreukázal vznik skutočnej škody, ktorej náhrady sa domáhal. Protiprávnosť samotnej spotreby plynu v rozhodnom období vylučuje zmluva o dodávke plynu uzavretá medzi dodávateľom plynu a odberateľom - žalovaným. Množstvo plynu spotrebovaného počas rozhodného obdobia a nameraného meradlom predstavuje legálny odber, ktorého právnym titulom je uvádzaná zmluva o dodávke plynu. Samotná spotreba plynu vo výške nameranej meradlom by bola škodou len v prípade absencie zmluvy o dodávke plynu, avšak v takomto prípade by sa jednalo o neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a) zákona o energetike. Spotreba plynu nad rámec spotreby nameranej meradlom zo strany žalobcu preukázaná a ani tvrdená nebola. Obdobie neoprávneného odberu plynu určené byť ani nemalo vzhľadom na to, že porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii je jednorazová udalosť a z hľadiska výšky škody je irelevantné, ako dlho tento stav trval. Obdobie neoprávneného odberu plynu sa určuje podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ktorá slúži na určenie výšky škody predstavujúcej množstvo plynu za splnenia podmienky uvedenej v § 82 ods. 3 zákona o energetike, t. j. že výšku škody nie je možné určiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Keďže škoda predstavujúca množstvo plynu objektívne konaním poškodzujúcim zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii vzniknúť ani nemôže, vyhláška č. 449/2012 Z. z. nemala byť nikdy použitá a obdobie neoprávneného odberu nemalo byť nikdy určené. Žalobca nepreukázal splnenie podmienky uvedenej v § 82 ods. 3 zákona o energetike, t. j. že výšku škody nebolo možné určiť „na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov“, a ani podmienky uvedenej v § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z. z., t. j. že „nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu“. Určenie výšky škody zo strany žalobcu je predčasné, nakoľko žalobca nepreukázal jej samotný vznik. Žalobcom uvádzané rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa netýkajú otázky vzniku škody, ale otázky druhu zodpovednosti za škodu. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 26Co/291/2014, sp. zn. 21Cob/43/2014, sp. zn. 21Cob/131/2011, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/135/2013, sp. zn. 16Cob/86/2014, sp. zn. 8Cob/54/2013.

10. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca a uviedol, že žalovaný sa snaží vyvolať dojem, že naplnením skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike nedochádza k škode na plyne, s čím nesúhlasí. Z ust. § 82 ods. 4 zákona o energetike vyplýva, že ak sa jedná o neoprávnený odber plynu v prípade meradla na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii t.j. podľa § 82 ods. 1 písm. d), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu, buď podľa typového diagramu, alebo podľa odseku 3, t.j. podľa vyhlášky 499/2012 Z. z. Je jasné, že ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike priamo hovorí o tom, ako sa určí škoda na plyne, nejedná sa o škodu na plombe meradla. Žalovaný tvrdí, že sa vyhláška 449/2012 Z.z. na neoprávnený odber plynu podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike nevzťahuje. Ako protiargument poukazuje na § 1 ods. 9 vyhlášky 449/2012 Z. z., pričom vyhláška priamo predpokladá, že sa uplatní aj v prípade neoprávneného odberu podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike. Všetky „vady“ meradla predpokladané vyhláškou sú uvedené alternatívne a zákonodarca medzi ne uviedol spojku „alebo“. Možno teda konštatovať, že sa jedná o tri rovnocenné a rôzne vady meradla pri ktorých vzniká škoda najmä na plyne. V danom prípade (ust. § 82 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike) žalovaný pripustil, že škoda vzniká na množstve plynu, avšak ako rozdiely medzi nameraným množstvom a skutočne odobratým množstvom. Je zaujímavé, že žalovaný neargumentuje tým, že v danom prípade škoda vzniká len na poškodení plynomeru (napr. poškodenie číselníka pri nabití klinca do číselníka, poškodenie tela plynomeru a pod). Už zo samotného písmena c) je zrejmé, že meradlo v danom prípade trpí tým, že nesprávne zaznamenáva, alebo nezaznamenáva spotrebu plynu. Je preto otázne ako chce žalovaný určiť namerané množstvo plynu a skutočne spotrebované množstvo plynu. Zásadné je však uviesť, že v prípade riadne nameraného plynu sa nejedná o plyn žalobcu. Riadne nameraný plyn totiž fakturuje odberateľovi jeho dodávateľ plynu. Táto hodnota preto

nemôže žiadnym spôsobom participovať na určovaní škody, ktorá vznikla žalobcovi. Teda namerané množstvo plynu nie je potrebné žiadnym, spôsobom zohľadňovať, nakoľko sa jedná o odber realizovaný od dodávateľa plynu. V prípade ak odberateľ za takýto plyn nezaplatí, uplatní si voči nemu dodávateľ finančné nároky vyplývajúce zo zmluvy o dodávke plynu. Teda tieto hodnoty (nameraného množstva plynu) nás pri výpočte škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu nezaujímajú. Žalovaný ďalej operuje s tým, že je potrebné pri výpočte škody použiť aj skutočne spotrebované množstvo plynu. Tu nám nie je zrejmé, ako chce žalovaný dospieť k tejto hodnote, nakoľko v danom prípade meradlo trpí tým, že nesprávne zaznamenáva, alebo nezaznamenáva spotrebu plynu. Čisto v hypotetickej rovine by určenie množstva skutočne spotrebovaného plynu bolo možné zistiť, ak by sa za meradlom ktoré je poškodené nachádzal ešte jeden riadne overený a nepoškodený plynomer. Táto situácia sa však v praxi nevyskytuje a preto je potrebné aplikovať zákonné fikcie, ktorými sa určí množstvo spotrebovaného plynu t.j. typový diagram dodávky plynu, prípadne Vyhláška 449/2012 Z. z. Žalovaný sa opakovane snaží vytvoriť dojem, že pri písmene d) by mal žalobca súčasne preukazovať písm. c) teda zásah do meradla, a skúmať jeho funkčnosť. Aj v tomto prípade sa jedná o nepoložené a účelové tvrdenie. V tejto súvislosti je nutné uviesť, že možno predpokladať, že meradlo po prekonaní plomby a následne aj po prípadnom neoprávnenom zásahu do meradla zostáva funkčné a nevykazuje známky nefunkčnosti. Skúmanie či je meradlo funkčné by teda k ničomu relevantnému nevedlo. V prípade poškodenia plomby a optimalizovaní hodnôt je meradlo spôsobilé ďalej merať hodnoty a merať ich správne (ak by sme ignorovali zánik platnosti jeho overenia). Poukázal na rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 37C/449/2015-138 zo dňa 09.01.2017.

11. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a uviedol, že následkom konania, ktoré napĺňa skutkovú podstatu neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. zákona o energetike, nie je škoda predstavujúca plyn - množstvo plynu. Konanie, ktoré napĺňa citovanú skutkovú podstatu neoprávneného odberu plynu, je konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (neoprávnený zásah do plomby meradla) a v priamej príčinnej súvislosti s tým konaním vzniká následok v podobe poškodeného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodená plomba meradla). Jediná skutočná škoda v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike, ktorá vzniká v priamej príčinnej súvislosti s uvedeným konaním naplňujúcim skutkovú podstatu § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, je škoda predstavujúca porušené zabezpečenie (poškodená plomba). Až samotnou neoprávnenou manipuláciou, teda konaním, ktoré napĺňa skutkovú podstatu neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, vzniká škoda na plyne - škoda predstavujúca množstvo plynu, pretože až samotnou neoprávnenou manipuláciou vzniká rozdiel medzi skutočne odobratým množstvom plynu a množstvom plynu, ktoré dodávateľ vyúčtuje odberateľovi. Tento rozdiel je škodou, ktorá vzniká samotnou neoprávnenou manipuláciou. Podstata samotnej neoprávnenej manipulácie (stočenia) je tá, že sa zníži namerané množstvo plynu, v dôsledku čoho odberateľ svojmu dodávateľovi zaplatí za menšie množstvo plynu oproti tomu, ktoré skutočne spotreboval. Spomínaný rozdiel, teda to, o čo je namerané množstvo plynu nižšie oproti skutočne spotrebovanému množstvu plynu, je škoda predstavujúca množstvo plynu. Súhlasíme s tou časťou vyjadrenia žalobcu, v ktorej uvádza, že neoprávnenou manipuláciou vzniká škoda na číselníku, pretože samotnou neoprávnenou manipuláciou nevzniká len škoda na plyne, ale môže vzniknúť aj škoda na číselníku meradla v podobe poškodenia/poškriabania ozubených koliesok. Nie je povinnosťou žalobcu pri neoprávnenom odbere plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike preukazovať súčasne neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, a toto ani netvrdí. Keby sa žalobca domáhal len náhrady škody predstavujúcej hodnotu poškodennej plomby, a nedomáhal by sa náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu, tak by vôbec nemusel preukazovať samotnú neoprávnenú manipuláciu. Žalobca nepreukázal protiprávne konanie, a tým pádom ani vznik skutočnej škody, ktorej náhrady sa domáhal. Zákonná definícia neoprávneného odberu plynu, teda to, čo sa za neoprávnený odber plynu v zmysle § 82 zákona o energetike považuje, resp. čo sa rozumie pod „neoprávneným odberom plynu“ v zmysle § 82 zákona o energetike, je uvedená v § 82 ods. 1 písm. a) až h) zákona o energetike. Argumentácia žalobcu neplatí aj z dôvodu, že nielen § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike sa netýka odberu plynu, ale aj iné skutkové podstaty sa netýkajú odberu plynu, t. j. znakom skutkovej podstaty nie je odber plynu ako reálna činnosť predstavujúca odoberanie a spotrebu plynu. Ustanovenie § 82 ods. 4 zákona o energetike nemožno vykladať oddelene od § 82 ods. 1, 2 a 3 zákona o energetike a ustanovenie § 82 ods. 3 a 4 zákona o energetike nemožno použiť skôr, ako by boli preukázané podmienky uvedené v § 82 ods. 1 a 2 zákona o energetike. Ak žalobca postupuje spôsobom, že výklad § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike odvodzuje od § 82 ods. 4 postupuje nesprávne, pretože ustanovenie § 82 ods. 1

písm. d) zákona o energetike nemožno vykladať ustanovením § 82 ods. 4 zákona o energetike, ktoré možno ani nikdy nebude použité. V prípade preukázania vzniku skutočnej škody treba urobiť všetko pre to, aby sa určila jej skutočná výška (vyjadrené v § 82 ods. 3 zákona o energetike), a až v prípade, keď takýto postup nie je možné, je možné určiť výšku škody približnú (za pomoci vyhlášky č. 449/2012 alebo typového diagramu dodávky, ak sa určuje výška škody na plyne). Podľa typového diagramu dodávky sa neurčuje škoda skutočná, ale škoda odhadovaná, pretože na určenie výšky škody sa používa umelý mechanizmus - vzorec, ktorý vychádza zo spotrieb plynu za predchádzajúce fakturačné obdobia. Preto je zrejmé, že nielen vyhlášku č. 449/2012 Z. z., ale aj typový diagram dodávky možno použiť len v prípade: - ak vznikla skutočná škoda, ak skutočne vzniknutá škoda predstavuje množstvo plynu a súčasne - ak výšku skutočne vzniknutej škody, ktorá predstavuje množstvo plynu, nie je možné určiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Ak je v § 82 ods. 4 zákona o energetike uvedené, že výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávneného množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky, tak typový diagram dodávky je možné použiť len v súvislosti s tou skutkovou podstatou neoprávneného odberu plynu, pri ktorej vzniká škoda v podobe neoprávneného množstva plynu. Konanie, ktorého priamym a bezprostredným následkom je škoda predstavujúca neoprávnené množstvo plynu, napĺňa skutkové podstaty neoprávnených odberov plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona o energetike. Keďže následkom neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je len škoda predstavujúca poškodenú plombu (poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii), tak túto škodu je možné vždy určiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov v zmysle § 82 ods. 3 zákona o energetike. Týmito podkladmi je cena novej plomby a náklady súvisiace s jej výmenou. Samotná skutočnosť, že došlo k neoprávnenému odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike však nepostačuje k tomu, aby súd mohol zaviazat' odberateľa na náhradu škody bez preukázania toho, či žalobcovi škoda skutočne aj vznikla. Zo samotného znaleckého posudku je možné zistiť iba to, že existuje predpoklad porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale z tohto znaleckého posudku nie je možné jednoznačným spôsobom vyvodiť záver, že v dôsledku porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle došlo na strane žalobcu ku vzniku škody, a to už neoprávnenou manipuláciou so samotným meradlom prípadne iným spôsobom. Iba so samotného zásahu do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu možno vyvodzovať vznik škody. V prejednávanej veci žalobca nielenže neuniesol bremeno dôkazu, pretože nepreukázal, že na odbernom mieste žalovaného bol vykonaný neoprávnený zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, ale neuniesol ani bremeno tvrdenia, pretože v žalobe ani netvrdil, že k takémuto neoprávnenému zásahu vôbec malo na odbernom mieste žalovaného dôjsť. Až samotnou neoprávnenou manipuláciou, teda neoprávneným zásahom do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva množstvo odobratého plynu, vzniká škoda predstavujúca množstvo plynu, pretože ňou vzniká rozdiel medzi skutočne spotrebovaným množstvom plynu a množstvom plynu, ktoré zaznamenalo meradlo, a práve tento rozdiel je škodou.

12. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné ako vecne nesprávne zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu v celom rozsahu zamietol (suma 2.356,49 Eur, úrok z omeškania 5,15 % ročne zo sumy 3053,02 Eur od 11.6.2014 do 23.6.2014, zo sumy 2.356,49 Eur od 24.6.2014 do zaplattenia) z dôvodu, že žalobca nepreukázal vznik skutočnej škody.

15. Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že dňa 27.3.2014 vykonal žalobca kontrolu odberného miesta C., R. č. XXX (Zápis zo dňa 27.3.2014 na č.l. 106), pri ktorom bola vykonaná výmena meradla, odberné miesto preblombované a plynomer bol zabalený do krabice, s tým, že bude zaslaný na znalecké dokazovanie, plynomer umiestnený v predzáhradke - neprístupný z verejného miesta, pri výmene prítomný odberateľ, ktorý zápis podpísal. Dňa 27.3.2014 žalobca vyhotovil písomnosť Montážny list meradla číslo XXXXXXXXXXXX, z ktorého vyplýva, že na odbernom mieste C., R. č. XXX bola vykonaná demontáž plynomera výr. č. XXXXXXXXXD.XXX a montáž plynomera výr. č. XXXXXXXXXXXXX, keď žalovaný podpísal súhlas s výmenou určeného meradla v deň podpisu montážneho listu v zmysle § 76 ods. 10 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike. Žalobca vypracoval Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu (na č.l. 6), ktorým vyčíslil výšku škody 3.053,02 Eur (pozostávajúca z ceny neoprávneného odberu zemného plynu v sume 2.847,11 Eur, nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu v sume 205,91 Eur). Faktúrou č. 9000178882 zo dňa 27.5.2014 žalobca fakturoval žalovanému sumu 3.053,02 Eur so splatnosťou dňa 10.6.2014 za škodu za neoprávnený odber zemného plynu za obdobie 19.6.2013 - 27.3.2014 (na č.l. 4). Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.6.2014 (na č.l. 33) žalobca oznámil žalovanému, že celkový dlh po započítaní pohľadávky vrátane všetkých priznaných nárokov a úhrad predstavuje sumu 2.356,49 Eur. Oznámením o započítaní vzájomných pohľadávok zo dňa 23.6.2014 (na č.l. 34) Slovenský plynárenský priemysel, a.s. oznámil žalovanému, že preplatok z vyúčtovania spotreby zemného plynu ako záväzok SPP voči odberateľovi zemného plynu (žalovaný) zo Zmluvy o dodávke zemného plynu voči spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (faktúra č. 7426173637) so splatnosťou 31.7.2014 v sume - 696,53 Eur, pričom po vykonaní zápočtu vzájomných pohľadávok a záväzkov medzi SPP a odberateľom v zmysle faktúry č. 7426173637 a faktúry č. 9000178882 je 0,-. Eur.

16. Podľa § 82 ods. 1 zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber a) bez uzavretej zmluvy o 1. pripojení k prepravnej sieti alebo o pripojení k distribučnej sieti, 2. dodávke alebo združenej dodávke plynu, alebo 3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu alebo prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu, b) nemeraneho plynu, c) bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, d) meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, e) ak odberateľ neumožnil prevádzkovateľovi distribučnej siete prerušenie dodávky plynu; taký odber sa za neoprávnený odber považuje odo dňa, keď odberateľ neumožnil prerušenie dodávky plynu, f) ak odberateľ nedodrжал obmedzenia určené dodávateľom plynu, prevádzkovateľom prepravnej siete, prevádzkovateľom zásobníka alebo prevádzkovateľom distribučnej siete, g) ak odberateľ nedodrжал zmluvne dohodnuté platobné podmienky, h) ak odberateľ opakovane bez vážneho dôvodu neumožnil prístup k meradlu, aj keď bol na to prevádzkovateľom distribučnej siete vopred vyzvaný písomnou výzvou, ktorej doručenie odberateľ potvrdil.

17. Podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

18. Podľa § 82 ods. 3 zákona o energetike, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

19. Podanou žalobou sa žalobca domáha voči žalovanému zaplattenia náhrady škody, ktorú mu mal spôsobiť žalovaný neoprávneným odberom zemného plynu, keď v rozhodnom období (19.6.2013 do 27.3.2014) na danom odbernom mieste odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čím podľa žalobcu došlo k naplneniu skutkovej podstaty

neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Žalovaná suma bola žalobcom vyčíslená ako rozdiel vyčíslenej náhrady škody vo výške 3.053,02 Eur fakturovanej žalovanému faktúrou č. 9000178882 zo dňa 27.5.2014 a sumy 696,53 Eur uhradenou žalovaným. Porušenie zabezpečenia (zabezpečovacích prvkov) proti neoprávnenej manipulácii (plomby), v tomto prípade spornosť odtlačkov čelustí plombovacích klieští a kontrolných odtlačkov (ktoré neboli vytvorené čelusťami toho istého nástroja), žalobca preukazoval znaleckým posudkom číslo 300/PL-2014 zo dňa 13. mája 2014 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, Ing. N. Q..

20. S ohľadom na uvedené v odseku 19 odvolací súd poukazuje na to, že žalobca si žalobou uplatnil náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu voči žalovanému s poukazom na skutkovú podstatu uvedenú v ustanovení § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, pričom okresný súd bol povinný z uvedeného vychádzať (obdobne rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/51/2018).

21. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017, ktorým NS SR odkazom na predošlé rozhodnutia zaujal jednoznačný záver, že podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol nameraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Za <.protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. <.) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) cit. zák. rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a vznikom škody. Z cit. rozhodnutia NS SR v podstate vyplýva, že odberateľ plynu tu zodpovedá za objektívny protiprávny stav vzniknutý na určenom meradle na jeho odbernom mieste bez ohľadu na to, či tento stav sám zavinil alebo vyvolal.

22. Na závery uvedené odvolacím súdom v odseku 21 poukázal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018, od ktorých nemal dôvod sa odkloniť, a ktoré považoval za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

23. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, upravuje osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 Občianskeho zákonníka <., upravujúcim všeobecnú zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d), v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 zákona o energetike sú 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tomto prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúce v zmysle tohto ustanovenia je to, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorým protiprávnym konaním odberateľa skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete, alebo prevádzkovateľovi zásobníka. V danom prípade nároku na náhradu škody preto nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, avšak musia byť preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, t. j. 1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, 2. vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb (dodávateľ plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete alebo prevádzkovateľ zásobníka) a 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom.

24. Záver okresného súdu, že vznik škody možno vyvodiť iba zo samotného zásahu do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu, pričom takéto poškodenie meradla preukázané nebolo v danej veci podľa

odvolacieho súdu neobstojí, keďže okresný súd bol povinný tak ako už odvolací súd konštatovať v odseku 20 vychádzať z toho, že žalobca si uplatnil náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu voči žalovanému s poukazom konkrétnu skutkovú podstatu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ktorá na rozdiel od skutkovej podstaty podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike nevyžaduje skúmať či meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, ale postačí skúmať či došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalobcu, že v súvislosti so skutkovou podstatou podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike tento ani vyhláška (MH SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu) neustanovujú, že by meradlo s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii muselo v súvislosti so vznikom škody trpieť aj tým, že nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva spotrebu plynu.

25. Podstatný v danej veci je záver okresného súdu v odseku 18 napadnutého rozsudku, keď za preukázané má, že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, keďže bola poškodená plomba z čoho je nutné podľa odvolacieho súdu vychádzať a vyvodiť preukázanie existencie protiprávneho úkonu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorý vyplýva z § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Teda závery okresného súdu o potrebe ďalšieho skúmania resp. dokazovania nefunkčnosti, obmedzenej funkčnosti, nezaznamenávania alebo nesprávneho zaznamenávania meradla nie sú dôvodné a nevyplývajú ani z obsahu uvedenej skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu (podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike). Odvolací súd sa teda stotožnil s námietkou žalobcu, že skúmanie funkčnosti meradla je nesprávne, a že záver okresného súdu ohľadom nepreukázania či meradlo nezaznamenávalo hodnoty alebo či hodnoty zaznamenávalo ale nesprávne, nemá v danej veci opodstatnenie.

26. Žalobca ďalej nesúhlasí so záverom okresného súdu, že nepreukázal vznik škody, keďže táto mu vznikla v súvislosti so spotrebou plynu v čase neoprávneného odberu.

27. Podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike <je odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, povinný nahradiť okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočnú škodu, ak vznikla. V prípade neoprávneného odberu plynu dochádza k vzniku škody prevádzkovateľovi distribučnej siete práve preto, že tento nemôže odberateľovi poskytnúť platné údaje o nameranej spotrebe plynu. Z § 76 ods. 1 zákona o energetike <vyplýva, že dodávka plynu sa meria určeným meradlom, pričom na základe týchto údajov spravidla aj prebieha fakturácia zo strany dodávateľa (§ 76 ods. 7 cit. zák.), pokiaľ prevádzkovateľ distribučnej siete neurčí použitie typového diagramu (§ 76 ods. 2 cit. zák.). V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d) zákona č. 142/2000 Z. z. <.). Údaje získané z takéhoto meradla teda dodávateľ plynu nemôže použiť ako podklad fakturácie, v dôsledku čoho nemôže v podstate vôbec vyúčtovať dodávku plynu (nie je totiž zrejmé, či vôbec plyn dodal a v akom rozsahu). Pokiaľ však bol na takomto odbernom mieste plyn skutočne odoberaný, potom je zrejmé, že niekomu tento plyn „chýba“. Pre určenie toho, komu chýba, kto teda má nárok na jeho náhradu, sú rozhodujúce pravidlá organizáciu trhu s plynom.

28. Plyn sa od dodávateľov prepravuje k odberateľom spravidla distribučnou sieťou (porov. § 2 písm. c) piaty bod zákona o energetike). Distribúcia plynu z technického hľadiska prebieha v zásade samospádom, keď zodpovednosťou prevádzkovateľa distribučnej siete je zabezpečiť v sieti v zásade dostatočný tlak na to, aby plyn v tejto sieti „tiekol“. Veľmi zjednodušene možno povedať, že jeho úlohou je zabezpečiť, aby bolo do tejto siete na jednom „konci“ vháňané dostatočné množstvo plynu na to, aby v tejto sieti bol dostatočný tlak na to, aby odberateľovi, ktorý otvorí kohútik alebo zapne plynový spotrebiteľ, plyn na určenom mieste sám (vlastným tlakom) vychádzal. Distribučná sieť je na území Slovenskej republiky v zásade len jedna s určenými vstupnými bodmi a výstupnými bodmi (§ 50 ods. 2 a 3 vyhlášky ÚRSO č. 24/2013 Z. z. <., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie trhu s plynom), na ktorú sú však napojení rôzni dodávatelia plynu a odberatelia plynu. Je technicky v podstate nemožné viesť samostatnú sieť od každého dodávateľa ku každému odberateľovi, v dôsledku čoho sa plyn všetkých dodávateľov distribuuje k odberateľom jednou sieťou. Dodávatelia do nej plyn dodávajú, odberatelia z nej plyn odoberajú. Úlohou prevádzkovateľa distribučnej siete je potom jednak zabezpečiť zásadný súlad medzi množstvom dodávaného a množstvom odoberaného plynu a v rámci toho vyúčtovať a „párovať“ množstvá plynu odoberané jednotlivými odberateľmi s jednotlivými dodávateľmi. Na tento účel vyhlášky č. 24/2013 Z. z. <. ustanovuje v § 53 a 54, ako aj §

58 a nasl. podrobný postup, akým sa táto rovnováha zabezpečuje. Už z logiky veci však nie je možné nikdy presne predpokladať, koľko plynu odberateľa zo siete odoberú. V dôsledku toho môže dočasne nastať nesúlad medzi množstvom odobraného a dodaného plynu, čím vzniká tzv. odchýlka. Jej vyvažovanie je podľa § 2 písm. c) pätnásteho bodu zákona o energetike a § 67 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. cit. § 67 ods. 1 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. <. potom rozlišuje medzi technickým vyvažovaním (teda technické opatrenia na zabezpečenie prevádzky siete, napr. aj dodanie vlastného plynu prevádzkovateľa distribučnej siete do siete na účel udržania rovnováhy v sieti) a obchodným vyvažovaním, ktorým je vyúčtovanie vznikajúcich rozdielov. Prevádzkovateľ distribučnej siete na základe odčítania spotreby plynu jednotlivými odberateľmi, ktorí majú uzavretú zmluvu o dodávke s tým istým dodávateľom, zisťuje, či množstvo odobraného plynu zodpovedá množstvu plynu dodaného do siete týmto dodávateľom. Ak medzi týmito množstvami vznikne nesúlad, je zrejmé, že odberatelia odobrali plyn niekoho iného, a vzniknutý rozdiel musí nahradiť dodávateľ, ktorý nedodal do siete dostatok plynu pre svojich odberateľov.

29. Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré prevádzkovateľ distribučnej siete musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu odberateľom (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018).

30. V súvislosti s námietkou žalobcu v odseku 26 odvolací súd poukazuje na to, že ako druhý predpoklad zodpovednosti za škodu (vznik škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (už konštatované o odseku 21). Okresný súd záver o nepreukázaní vzniku škody spája nesprávne s poškodením plomby (resp. zásahu do meradla) teda s ne/existenciou protiprávného úkonu a nie so skutočnosťou o odoberaní plynu žalovaným v rozhodnom období (ako druhým predpokladom zodpovednosti za škodu). Pričom ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva žiadne skutkové zistenie okresného súdu o tom, či žalovaný v rozhodnom období odoberal zemný plyn alebo nie, teda ohľadom uvedeného okresný súd z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, nevedol žiadne potrebné dokazovanie a teda ani neprijal žiaden záver. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na výpoveď žalovaného na pojednávaní 26.4.2016 (zápisnica o pojednávaní na čl. 82), v ktorej uviedol, že od roku 2000 odoberá plyn od SPP, pričom jeho právny zástupca sa vyjadril tak, že žalovaný nemá uzatvorenú zmluvu s SPP Distribúcia, a.s., ako aj na písomnosť predloženú žalobcom Neoprávnený odber zemného plynu na čl. 7, ktorého vyplýva spotreba zemného plynu v mesiacoch 6/2013 až 3/2014, písomnosť Slovenského plynárenského priemyslu a.s. Oznamenie o započítaní vzájomných pohľadávok zo dňa 23.6.2014 (na čl. 34), z ktorého vyplýva preplatok z vyúčtovania spotreby zemného plynu ako záväzok SPP voči odberateľovi zemného plynu (žalovaný) zo Zmluvy o dodávke zemného plynu voči spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (faktúra č. 7426173637) so splatnosťou 31.7.2014 v sume - 696,53 Eur. Pričom uvedené písomnosti ani v spojení s výpoveďou žalovaného okresný súd nevyhodnotil, teda pri svojom rozhodnutí nezohľadnil, keď ani v odôvodnení rozsudku nekonštatoval, či táto skutočnosť zostala sporná, alebo nie. Pričom ako spornú označil (iba) skutočnosť, že k neoprávnenému odberu došlo od 19.6.2013. S ohľadom na uvedené je potrebné, aby okresný súd ohľadom uvedeného predpokladu zodpovednosti za škodu doplnil dokazovanie, uviedol svoje skutkové zistenia a následne svoj právny záver o tom, či žalobca preukázal aj tento predpoklad zodpovednosti za škodu (žalobca odoberal plyn v rozhodnom období prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii). V prípade pozitívneho záveru následne preskúma splnenie aj posledného predpokladu a to existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Keďže okresný súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nepostupoval dôsledne podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike a nesprávne žalobu žalobcu zamietol, v ďalšom konaní v prípade naplnenia uvedeného zákonného ustanovenia bude viesť dokazovanie nutné aj k ustáleniu výšky škody v uplatnenej v konaní žalobcom s poukazom na § 82 ods. 3 zákona o energetike.

31. V súvislosti so záverom okresného súdu, že pracovníci žalobcu porušili ústavné právo žalovaného, keď vošli na jeho súkromný pozemok bez jeho vedomie sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalobcu, že okresný súd neprihliadol na obsah písomnosti a to Zápis zo dňa 27.3. 2014 a Montážny list zo dňa

27.3.2014, z ktorých obsahu vyplýva, že žalovaný bol osobne prítomný na odbernom mieste v čase výmeny meradla, keď z predmetných písomností, ktoré žalovaný podpísal nevyplývajú žiadne výhrady žalovaného k postupu aký zvolili pracovníci žalobcu pri výmene meradla. Odvolací súd poukazuje na to, že okrem vyjadrenia samotného žalovaného, ktorý postup pracovníkov žalobca namietal v priebehu konania, nebol produkován žiadne iný dôkaz o to, že by sa žalovaný v súvislosti s postupom pracovníkov žalobcu domáhal nápravy alebo ochrany prostredníctvom orgánu na to oprávneného napr. cestou Polície SR. Pri ďalšom rozhodovaní bude povinnosťou okresného súdu uvádzané písomnosti zohľadniť a vyvodiť také závery, ktoré budú vyplývať z vykonaného dokazovania.

32. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, nevykonal potrebné dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania i na to, že má byť nimi vyriešená základná prioritná otázka predchádzajúca až príp. následné závery, ktorými súd odôvodnil preskúmaný rozsudok, by doplnenie dokazovania odvolacím súdom nebolo účelné, odvolací súd s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (v celom rozsahu včítane závislého výroku o náhrade trov konania a podľa § 391 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť uplatnený nárok žalobcu, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky predpokladov vzniku na nárok na náhradu škody ako aj jej výšku, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

34. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

35. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04 <., III.ÚS 209/04 <., II.ÚS 200/09 <. a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).